

Na osnovu člana 43. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Sl. Glasnik RS“, br. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/2015 - autentično tumačenje i 68/2015) i čl. 119. Statuta osnovne škole „Matija Gubec“ (u daljem tekstu: Škola), u saradnji sa Nastavničkim većem Škole, odnosno nakon rasprave i pribavljenog mišljenja Nastavničkog veća dana 24. novembra 2015. godine, a u svrhu utvrđivanja normi etičkog kodeksa u svakodnevnom ponašanju i javnom delovanju, Školski odbor ove Škole dana 17.12.2017. godine donosi

ETIČKI KODEKS

neposrednih nosilaca obrazovno vaspitne delatnosti

Osnovne škole „Matija Gubec“

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Etički kodeks je skup pravila, etičkih načela, kojih u radu i načinu života treba da se pridržavaju neposredni nosioci obrazovno - vaspitne delatnosti.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nosilaca obrazovno vaspitne delatnosti (u daljem tekstu: učitelji, nastavnici i stručni saradnici), odnos učitelja, nastavnika i stručnih saradnika prema učenicima, odnos učitelja, nastavnika i stručnih saradnika prema roditeljima, strankama i ostalim radnicima škole, primereni način ophođenja i odevanja u Školi, te druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom obrazovno - vaspitnom radu, kao i posledice kršenja ovog Etičkog kodeksa.

OBVEZE I PRAVA UČITELJA NASTAVNIKA I STRUČNIH SARADNIKA

Član 2.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici obavezni su govoriti jezikom koji je u službenoj upotrebi i služiti se pismom koje je u službenoj upotrebi. Obaveza im je negovati kulturu pismenog i usmenog izražavanja i isto prenositi i tražiti od učenika.

Član 3.

Obaveza je učitelja, nastavnika i stručnih saradnika služiti se načelima nauke i slobode podučavanja sa jednakom marljivošću i odgovornošću, vodeći se odanim čovekoljubljem, negovanjem narodne kulture, tradicije i civilizacijskih tekovina.

Član 4.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici dužni su da čuvaju službenu i profesionalnu tajnu sve do njenog službenog objavljivanja.

Član 5.

U svom radu učitelji, nastavnici i stručni saradnici treba da slede humana načela i načela naučne kritičnosti. Treba da ukazuju na nestručne tvrdnje povezane sa svojom strukom

i nedopušteno ponašanje koje nije u skladu sa obrazovno vaspitnom - delatnošću, izbjegavajući pri tom povredu dostojanstva drugih. Moralna je obaveza svakoga da ukaže na neetičko ponašanje učitelja, nastavnika ili stručnog saradnika, odnosno na kršenje odredaba ovog Etičkog kodeksa.

Član 6.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici moraju uvažavati načelo da se učenik najbolje vaspitava skladom reči i dela, šta moraju i činiti, a obavezni su biti uzor svojim učenicima.

Član 7.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici imaju pravo i obavezu na stručno usavršavanje uz pomoć svoje Škole, prosvetnih savetnika i obrazovnih stručnjaka.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici moraju trajno raditi na svom obrazovanju, te se stručno usavršavati i osposobljavati za nove naučne stručne sadržaje i naučna pedagoška, didaktička i druga dostignuća, te imaju pravo koristiti opremu i stručnu literaturu u Školi za lični i profesionalni razvoj i u svrhu planiranja i ostvarivanja obrazovno vaspitne funkcije.

Član 8.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici pred učenicima moraju čuvati svoje dostojanstvo i dostojanstvo svojih kolega.

Član 9.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici dužni su da se savesno odnose prema imovini Škole. Korišćenje imovine škole u privatne svrhe nije dopušteno. Sa pažnjom dužni su odnositi se prema knjigama i časopisima školske biblioteke, te su dužni po prestanku radnog odnosa vratiti sve posuđene knjige ili nadoknaditi njihovu vrednost.

Član 10.

Svesni činjenice da su učenici za vreme boravka u Školi pod nadzorom Škole, te je Škola odgovorna, zakonski i moralno, za njihov integritet i ponašanje, profesionalna je i lična obaveza svakog učitelja, nastavnika i stručnog saradnika, a naročito i dežurnog učitelja, nastavnika i stručnog saradnika, svakog u svom domenu, nadzirati ih i čuvati, te sprečiti nasilničko, destruktivno i razbijačko ponašanje, uništavanje imovine Škole ili radnika Škole.

Kako je nasilje i destrukcija mladih u ovom, a predviđa se i narednom periodu, uzela maha, nužan je dodatni vaspitni i pedagoški angažman učitelja, nastavnika i stručnih saradnika, koji su obavezni savesno izvršavati svoje radne i profesionalne obaveze.

Član 11.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici učestvuju u društvenom životu kao i svi građani, ali su dužni svoj lični angažman uskladiti sa obavezama prema učenicima i interesima Škole kao obrazovne institucije, ne zloupotrebljavajući svoj status i autoritet radi ostvarivanja ličnih interesa.

ODNOS NASTAVNIKA I STRUČNIH SARADNIKA PREMA UČENICIMA

Član 12.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici su obvezni časno i stručno obavljati zadatke obrazovanja i vaspitanja, razvijajući kod učenika ozbiljan i odgovoran pristup učenju, a posebno treba kod učenika razviti:

- osećaj zadovoljstva školom,
- učenje na uspesima i
- užitek učenja.

Član 13.

Zabranjen je bilo kakav oblik psihičkog pritiska ili fizičkog nasilja nad učenicima, te učitelj, nastavnik odnosno stručni saradnik, u odnosu prema učenicima, mora poštovati principe nenasilnosti.

Zabranjeno je iskorišćavanje učenika i zloupotreba bilo koje vrste.

Ucene učenika ili roditelja i svi drugi oblici nečasnih radnji vode kršenju stručnih kriterijuma, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u obrazovanju, te time direktno ugrožavaju ugled institucije.

Član 14.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici su obvezni postupati prema učenicima jednako i sa poštovanjem, razvijati im stavove u cilju usvajanja mira, nenasilja, tolerancije i opšte prihvaćenih vrednosti, te podsticati samopoštovanje kod učenika.

Član 15.

Učitelj, nastavnik i stručni saradnik su obvezni poštovati učenikovu ličnost, brinuti se za njegov telesni i umni napredak i integritet. U vrednovanju i ocenjivanju učenika pouzdati se u merila struke i nauke, voditi se pedagoškim kriterijumima, te uvažavati stručne i vaspitne funkcije i svoje savesti.

Član 16.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici su obvezni podsticati decu da kažu ono što misle, uvažavaju njihovo mišljenje, podsticati ih na iskrenost u životu i prema životu, razvijajući pravo na slobodu mišljenja, izražavanja, savesti i veroispovesti.

Član 17.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici su obvezni razvijati kod učenika motivaciju za učenje, pratiti rad i razvoj učenika i svakom učeniku omogućiti i motivisati ga za sticanje minimuma znanja koji je potreban za nastavak obrazovanja.

Član 18.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici su obavezni pravovremeno prepoznati nadarene učenike i podsticati ih, kao i uključiti ih u dodatnu nastavu.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici su obavezni da za učenike kojima je potrebna pomoć u savladavanju programa i učenju, organizuju dopusku nastavu.

Član 19.

Nije dopušteno isključivanje učenika sa nastave, kao i slanje učenika izvan zgrade Škole, koje nije u sklopu nastavnog plana i programa.

ODNOS UČITELJA NASTAVNIKA I STRUČNIH SARADNIKA PREMA RODITELJIMA

Član 20.

Odnos učitelja, nastavnika i stručnih saradnika prema roditeljima učenika mora biti tolerantan.

Učitelj, nastavnik ili stručni saradnik, kojeg traži roditelj, ukoliko je to moguće, i ne remeti redovan nastavni proces, mora primiti i saslušati roditelja, te biti na usluzi, kao i dati tražene podatke o učeniku. Za vreme roditeljskog prijema, učitelj, nastavnik odnosno stručni saradnik obavezan je biti u predviđenoj prostoriji za primanje i tu dočekati roditelja.

Član 21.

Učitelj, nastavnik i stručni saradnik obavezan je negovati saradničke, saodgovorne odnose sa roditeljima.

Član 22.

Učitelj, nastavnik i stručni saradnik su obavezni uvažavati stavove i uverenja roditelja vodeći računa o dobrobiti deteta

Radi dobrobiti deteta i osnovnog obrazovnog cilja - usvajanja nastavnog gradiva do potrebnog minimuma, kao i podsticanja nadarenih učenika za napredovanje, nužno je saradivati sa roditeljima.

Član 23.

Učitelj i nastavnik, obavezni su obaveštavati roditelje o uspehu učenika, kao i o izostancima sa nastave. Isto tako, dužan je uvažavati opravdanja roditelja radi izostanaka svoje dece, kao i opravdanja zbog nemogućnosti savladavanja gradiva u zadatim rokovima, a od roditelja dostavljanje overenog opravdanja i uverenja od nadležnih institucija i ne dovoditi ih u sumnju.

ODNOS UČITELJA, NASTAVNIKA I STRUČNIH SARADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I OSTALIM RADNICIMA ŠKOLE

Član 24

Među učiteljima, nastavnicima i stručnim saradnicima mora vladati stvaralačka atmosfera i vrhunski profesionalni odnos prema radu.

Međusobni odnos učitelja, nastavnika i stručnih saradnika, kao i odnos prema ostalim radnicima Škole mora se temeljiti na kolegijalnosti, međusobnom uvažavanju, poštovanju

specifičnih znanja, stručnosti i ličnog dostojanstva, kao i međusobnoj pomoći i saradnji, profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Član 25.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici ne smeju povrediti stručni ugled ili rad kolega nastavnika, stručnog saradnika ili drugog radnika Škole. Ako neko smatra da se određena osoba nekorektno ponašala, upozoriti na to nju lično i odgovornu osobu.

U javnoj kritici rada drugog radnika mora se biti suzdržan i korektan, ne narušavajući dostojanstvo drugoga.

Član 26.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici dužni su poštovati ovlašćenja pojedinaca i odluke organa Škole. Pri tome su slobodni argumentovano, suzdržano i korektno kritikovati rad tela i pojedinaca i time ne narušavati sklad međusobnih odnosa.

Član 27.

Učitelji, nastavnici i stručni saradnici obvezni su da se prema strankama ponašaju uljudno i uputiti ih na nadležnu osobu.

OSTALE ODREDBE

Član 28.

Lični izgled učitelja, nastavnika i stručnog saradnika mora biti oficijelan i ozbiljan. Odeća nastavnika treba biti čista, uredna, umerenih linija i krojeva, primerena pozivu i misiji koju prosvetni radnik obavlja.

Član 29.

O kršenju odredbi ovog Kodeksa odlučuje Etička komisija koju imenuje Nastavničko veće.

Etička komisija ima tri člana i tri zamenika člana.

Etička komisija između sebe bira predsednika i zamenika predsednika.

Član 30.

O pokretanju postupka odlučuje Etička komisija na temelju inicijative predsednika ili bilo kojeg člana Etičke komisije, na inicijativu direktora, učitelja nastavnika, odnosno stručnog saradnika, roditelja, učenika ili bilo kojeg radnika Škole.

Član 31.

U slučaju povrede Etičkog kodeksa, Etička komisija poziva i upozorava radnika na kršenje odredbi, te ukoliko nastavi kršiti odredbe Etičkog kodeksa, ili su povrede naročito teške, ili je povređen zakonski ili podzakonski akt, može izdati saopštenje, a obavezno je obavestiti direktora, koji može preduzeti mere u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Član 32.

Usvojeni Etički kodeks će u znak prihvatanja potpisati svi nastavnici i stručni saradnici Škole, a ubuduće će prilikom potpisivanja Ugovora o radu, nastavnik odnosno stručni saradnik, svojim potpisom prihvatiti odredbe ovog Etičkog kodeksa, te se time obvezati na delovanje i ponašanje u skladu s njim.

Član 33.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom njegovog donošenja.

PREDSEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA

IME I PREZIME NASTAVNIKA

SVOJERUČNI POTPIS

